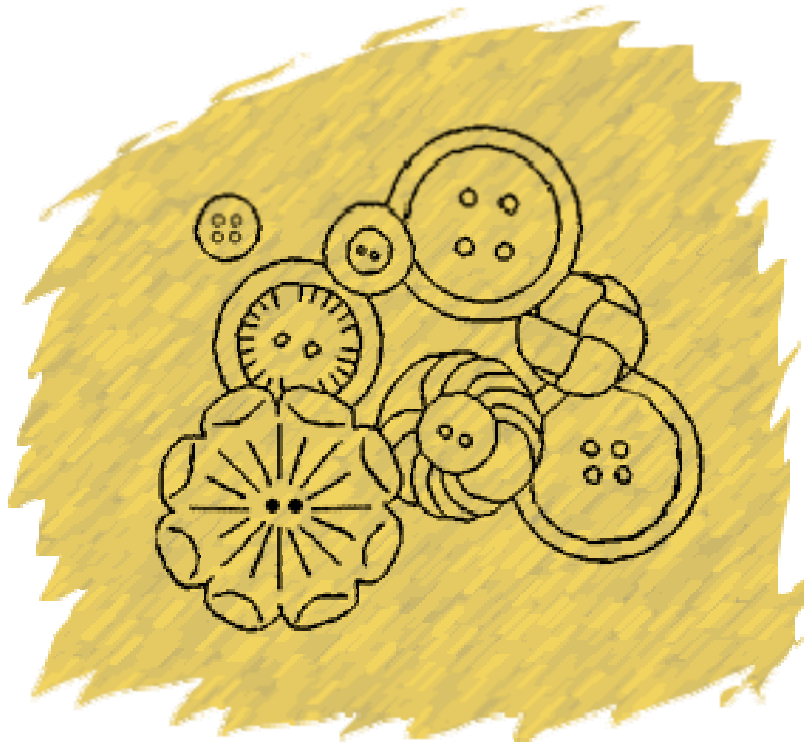

Pákozdi Gabriella

Gombolonság
(gyerekversek)

TARTALOM

Kedves Olvasóm!
a madárijesztő keserve
boréku
szúnyogdünnyögő
az öntelt távirányító monológja
csillagvásár
egértalány
gombolondság
fiókaland
az éhes szerelvényes
ebéd előtt
Mi fán terem a hóelifán?
az első pillanat - oviemlék
kisgombolyag
Luca, apa, no meg az állatok
mániákus rend-őrmester
műanyag művek
óvodás-kor
öreg szék
palacsintaimádók dala
pici mese
römi a remízben
százlábúbánat
szomszédoló
téli dal
azt kérdezed...?
Tóth Gazsi, a patikus
vasalónóta
télifagyialom
Életem és a költészet

Kedves Olvasóm!

Bizonyára Veled is előfordult már, hogy a mindennapok gondjai közben egyszer csak rácsodálkoztál valami végtelenül egyszerűre és mindennaposra, esetleg elfantáziálgattál azon, vajon milyen lehet kisgyerekeknek lenni és gyermeki szemmel felfedezni a világot.

Gyermekeknek szóló verseim hasonló hangulatban születtek - megelevenedik bennük a felnőttek néha unott környezete a pormacskáktól a távirányítóig, a gombolkozás nehézségeitől kezdve az óvodai napokig, hogy Te, Olvasóm, egy kicsit újra gyermeknek érezhesd magad.

„Pákozdi Gabriella versei borús, hideg, kedvetlen napokra kiváló gyógyszerek, hiszen képesek arra, hogy egy kis napsütést, színt varázsoljanak a szürkeségbe. Játszanak velünk, elvisznek bennünket egy, talán már elfelejtett gyermeki világba, illetve megmutatják nekünk, hogy szülőnek, anyának lenni nem csak gond és baj, de nagyszerű, nemes feladat is, és talán az egyetlen, amelynek igazán értelme van.” (Soós Viktória: Ultrahang versbe szedve - Pákozdi Gabriella gyerekverseiről)

a madárijesztő keserve

Dúl-fül fürgeteg,
elvitte a fejemet!
Kobak nélkül
mit sem érek,
kacagnak a
seregélyek,
hiába is hadonászok,
kézzel-lábbal
kalimpálok,
körém gyűlnek
mindahányan,
és gúnyámra
fittyet hányva
gyomruk tömik
degeszre,
szőlőimet
szentelenül
szemezve!
Így hát búsan
eloldalgok,
ki hallott már
ilyen dolgot –
Vajon mitévő
legyek...
Nem látták a
fejemet?
Fejvesztetten
gondolkodni
se lehet!

boréku

Borsó, répa
kukorica
szalad-szalad
tányéromba'
borsó gördül
répa zöldül
kukorica
fordul-pördül;
nyomukban egy
morcos villa,
vasfogával
csattogtatva –
Zöldség-hadtest
jaj, mit tegyen?
*Meg ne haljunk
villa-hegyen!*
Borsó, répa,
kukorica,
villa elől
messze bújna,
de nincs hova,
jaj, nincs hova...
Bújjatok csak
be a számba!
Hamm!

szúnyogdünnyögő

Jó nekem, mert kicsi vagyok,
mindenhova beférek:
kulcslyukon is bemászhatok,
ha vacsorát remélek.
Ablakrésen settenkedek,
ki-be járok egész nap,
csak a morgó házigazda
meg ne lásson,
mert dühében
napilappal a kezében
azon nyomban fejbeccsap!
És én, tulok,
elpusztulok
hírek között
kilapulok,
mint megannyi jó rokon
végzem majd a címlapon...
No de majd én ügyelek
minden zajra fülelek –
Dühös gazda, hiába!
Előbb leszel a vacsorám,
gyomortöltő vér-itókám,
mint én nálad lapos hír!
S mikor éjjel vakarózol
kínok közt a pamlagon,
rémálmodban – majd meglátod –
szúnyoggá válsz,
úgy bizony!
– S te leszel a címlapon!

az öntelt távirányító monológja

Kikapcsolok
bekapcsolok
át- és át- és átkapcsolok
éjjel-nappal
kéznél vagyok
egy percet sem
lustálkodok
mindenkit
táv-irányítok!
Ölbe vesznek
becézgetnek
ha elbújtam
megkeresnek
kimerülök
megetetnek
nélkülem már
mit se' tesznek –
Életük bőszen unalom,
ha kimúlok
egy napon...

csillagvásár

Sötét nyárájén vásárolni mentem,
Hold udvarába, fényes csillagért,
hátizsákomat is magammal vittem
és néhány csörgő, rezes fémtallért.
Mosolyogva fogadott Hold asszonyság,
mit kér a kedves vevő? – kérdezte.
portékáját büszkén pakolta elő
s fekete lepelre terítette.
Ott csillogott millió kicsiny csillag,
sárgán kacagva kacsintottak rám,
hazavihettem volna mindegyiket,
hogy világítsanak szobám falán.
De talléromból csak háromra tellett
– három legszebbért adtam pénzemet:
egyét anyának arany hajdíszéül,
egyét apa könyvébe jelzőnek.
A harmadikat nem magamnak szánom,
kistestvéremnek adom majd oda,
ezüstoffonállal kötöm ágya fölé,
hogy mindig vigyázzon álmaira.

egértalány

Egér, egér, fehér egér,
nem mászik a tálba,
nem fúr lyukat magának a
ház repedt falába.
Egér, egér, fehér egér,
soha nem is cincog,
szája sincsen, lába sincsen,
inkább gurul itt-ott.
Egér, egér, fehér egér,
macskától ő nem tart,
sőt, hasába mind betömi
a parányi por-fajt.
Egér, egér, fehér egér,
szorgalmas kis szerzet,
jóbarátja sok-sok ember,
tőle nincs, ki reszket.
Egér, egér, fehér egér,
hasznosabb, mint hinnéd,
bár elfér a tenyeredben,
nagyobb úr, mint sok gép.
Egér, egér, fehér egér,
tán ki is találtad,
hogyan amiről meséltem, az
bizony nem egy állat!
(Nézz körül az asztalodon,
csak nem ott ül, nálad?)

gombolondság

Gombok, gombok
örök gondok,
egész nap csak
gombot bontok:
begomb
nadrág,
begomb
kabát,
hát nem kibúvik
a galád?
Ingen hat gomb,
meg még kettő,
mindjárt vihet
majd a mentő!
Minden reggel
ugyanaz,
anya sürget:
Hol maradsz?
Gombolkozni
késő már! –
Mért nincs inkább
ingen-gatyán
és kabáton
tépőzár!
Akkor aztán
kikacagnám
mind a felesleges
gombot,
nem lennének
észveszejtő
gombolondos
gombol-gondok,
de nem ám!
bizony ám!
Vesszen minden
borzadályos
gombolmány!

fiókaland

Öreg házból *csippszacsip*
gyenge kis hang hallatszik –
Talán egér? Talán légy?
Ne félj tőlem, bárki légy!
Lakóhelyed a vén szekrény?
Hisz' belepte rég a repkény!
Vagy netán a polcon élsz?
A vázába beleférsz?
Se a polc és se a szekrény,
se a váza, se a repkény,
asztalon sincs... hol lehet?
Vagy csak a szél inceleg?
Függönyt rázza, az csipog?
Vagy a dunna, mi szuszog?
De a kis hang *csippszacsip*
továbbra is hallatszik...
Hová lessek, hová még?
Segíts, kérlek, segíts, Ég!
Ekkor, mintegy végszóra,
benéztem a fiókba
s képzeljétek,
nem ott ült egy fióka?
Ott ülhetett, ki tudja, már mióta!
Ő csipogott, nem a szél,
tenyerembe belefér –
Adok neked vizet, férget,
s keresünk egy meleg fészket,
már ne félj!

az éhes szerelvényes

zik-zak zakatol
dübörög a metró
huss huss sebesen
siklik, mint a kígyó
hogya éhes, sose bánja
csak betér egy állomásra
mohó száját nagyra tátja
s neonszemmel incseleg:
*Ide gyertek,
gyertek gyorsan
bús-mogorva emberek!*
Akár ifjú, akár öreg,
nem számít méret vagy tömeg,
aki lábát beteszi,
szórtül-börtül megeszi!
S mikor gyomra tele már,
száját zárja sebtibe'
s csiling-lihegve
nagy sietve
beviharzik
az alagút mélyibe'.

ebéd előtt

Duzzog a tűzhely magába'
csirke sül a hasába',
rajta fortyog a fazék,
bableves fő benne rég.
Kalácstészta, melegében
kendő alatt dagad éppen –
rizsgombóc és tört krumpli,
nem tudok így aludni!
Ezer illat orromban,
nyálam csorog kínomban;
– Hol egy villa? Hol egy tál?
Éhes vagyok, együnk már!

Mi fán terem a hóelifán?

Tudtad, hogy élnek
hóelifánok?
Hóormányos
trombitazsiványok,
kik előbújnak,
ha dúl a hóvihar:
s míg szerte a légben
a hó hullongva hull,
ők dübb-dübörgészve
csárdásznak vadul.
Hófülük csapdos,
hófarkuk libben,
hóbőrük lángfehér mámor,
roppan a hóút,
az ablak is remeg,
száz hóelifán
hogyha táncol.

az első pillanat - oviemlék

Ezer éve is múlt talán,
álltam az ovi udvarán,
jaj, te jó ég, mi lesz velem?
És hol a kedvenc rollerem?
Ám ekkor egy kedves néni
rám mosolygott: *nem kell félni!*
Vannak itt még sokan mások,
talán-egyszer jóbarátok:
Van itt vörös, mint az alma,
szőke, fekete és barna;
éhes, kedves, mindig morcos,
dalos, lusti és bolondos,
sovány, pockós, bágyatag,
cserfes, mint a kis patak...
Nosza, gyerünk, rohanj hát,
vár téged játékkország!
Nem is kellett nekem más! –
Hát, így lettem óvodás.

kisgombolyag

Kisgombolyag fut a fűben,
napkorong az arcán,
ide gurul, oda gurul
virágot kacagván.
Kisgombolyag, hopp, elbotlik,
és a földre pottyán,
mosolyszirmok röppennek az
égbe számolatlan.

Luca, apa, no meg az állatok

Nézd, Luca, ott egy kutya!
Bozontfarkát hogy csóválja,
vigyorog minden bolhája,
csau, csau, csau
Nézd, Luca, ott egy cica!
Gazdájához dörgölőzik,
dorombolva így időzik,
görr, görr, görr
Nézd, Luca, ott egy liba!
Hosszú nyakát nyújtogatja,
belekortyol a patakba,
glu, glu, glu
Nézd, Luca, ott egy kacska!
Himbálózva ide-oda,
fürdeni indul a koma,
placcs, placcs, placcs
Nézd, Luca, ott egy tehén!
Kisborjával szépen párban
legelészik a határban,
nyam, nyam, nyam
Nézd, Luca, ott egy ló!
Szekeret húzott a szegény,
csutakolja szorgos legény,
ksz, ksz, ksz
Nézd, Luca, hát ott mi van?
Csak nem pók lóg az ablakban?
Vigyázz rá, hasznos kis állat,
ám el ne áruld anyának,
hogy megláttuk – ne bizony,
elfogná a pókiszony!
css, css, css

mániákus rend-őrmester

Bőrscizmát húzott a Rend,
seprűje padlón dül,
menekülne, ha tudna,
sok rémült porkandúr.
Porszívólovon vágat
fújtatva szőnyegen,
millió atka szálldos
a mennybe hirtelen.
Kezébe rongyot kerít,
suvickol, amit ér,
fürdőcsempén a penész
klórszagú sírba tér.
Padlón hasal most büszkén
nyomán csillog a kő,
*- Ágyó, kis ételfoltok,
eljött a múlt idő!*
Illemt ő nem ismer,
wc-ben is sikál,
baktériumhad testét
sodorja el az ár.
Tiszta lett minden! ujjong,
csizmáját leveti,
- de a polcról egy porszem
kuncog s kineveti.

műanyag művek

A műanyag mű-anyag,
pedig milyen jó anyag!
Lehet fehér, mint a polc,
vagy bármilyen – neki nyolc!
Piros pöttyös: az a labda,
bohócon meg sárga sapka,
szürkélik a telefon
s a székek a teraszon.
Kék a tálka a konyhában,
zöld a sampon külseje,
fekete a kuka is
(műanyag palackkal tele).
Lámpabúra (IKEA-s),
nejlonzacskó (nagy mintás),
pohár, nehogy összetörjön,
sőt, a szőnyeg is a földön!
Fürdetőkád, lavór, vödörök,
milyen sok tárgy – még bepörgök!
Billentyűzet, kazetta,
szemüvegkeret, kiskocka,
szívószál, fogkefe vagy toll
mind-mind pusztán műanyagból!
Nem is bírom már szusszal,
Folytasd – legalább hússzal!

óvodás-kor

Először az óvodában
szomorfelhő voltam:
sírtam-ríttam s nem értettem,
napfény-anyám hol van.
Ahogy teltek-múltak napok,
fürge szellő lettem,
kergetőztem jókedvemben
ringó-zsongó kertben.
Aztán, mikor eljött a tél,
hópehelyé váltam,
minden bágyadt délutánon
álomköddel szálltam.
Mesetündér, örömkönnyet
ha ejtett ölemben,
varázsától szivárvánnyá
nőtt csupaszín lelkem.
És ha forró nyári napon
lábam toporzékolt,
dörögtem és villámlottam,
mint a dühös égbolt.
Holdéletű óvodás-kor
elfogyott, úgy bánom!
Emlékeim csillagszöttes
éjbatyuba zárom.
Minden este az ágyamból
felnézek az égre,
ott kacsingat aranyárgán
a múlt ezer képe:
Óvónénik és dadusok,
mackók, csodalények,
bűvös udvar, dalok, versek –
bennem örök éltek.

öreg szék

Recseg-ropog
öreg szék,
görbén áll
a lába,
recseg-ropog,
pedig én
nem is vagyok
bálna.

*Öreg széken
jaj, vigyázz,
ne mocorogj
folyton,
még összerogy
alattad –
így lesz, hogyha
mondom!*

Recseg-ropog,
összetört
öreg szék
alattam!
Nem hallgattam
szép szóra
s jól
hoppon maradtam.

palacsintaimádók dala

Palacsinta palacsinta
rámka', rámka', rámkacsint a
kakaós, a vaníliás,
fahéjas és túrós – mi más?
Aranysárga, omlós-finom,
abbahagyni sosem bírom!
Enném reggel, enném délben,
vacsorára is ezt kérem!
Kenném, enném, meg nem unnám,
jótündértől azt kívánnám:
tányéromból el ne fogyjon,
míg nincs tele korgó gyomrom!

pici mese

Volt egyszer egy picicvár,
picicvárban piciclány,
piciclánynon piciköntös,
piciczebben százmadár.
Picilepcsőn piciclánycica
elbotlott egy délután,
piciczebből magas égbe
röppent száz picimadár.
Picicvárban ül a bánat,
picicszíven nagy a kő,
piciclánycica,
hát nem láttad?
Piciköntös piciczebjén
százmadárnyi kis karommal
lyukat szabdal az idő!

römi a remízben

Mikor elbóbiskol
már a zúgó város,
sárgavonalon nem
ingáz a nép,
hátsúl a remíz
sötétjében halkán
römitznek a villamosok
csengetve a lét.
Reppennek a kártyák,
érmekupac mellett
sorozatok sorakoznak
sínek közén;
áramszedő nyúl
a pakliba s reszket:
gyémánt bújt a kezébe vagy
fekete levél?
Olajpárát izzadnak
a szerelvények,
karcos szemükkel
lesve lapjaik –
mögöttük lassan
felkel a hajnal és
dolgozni küldi sürgetően
vén munkásait.

Zakkazakkatolnak
a kis kocsik sárgán,
gyomrukba nyelve a
város tömegét
– de amint senki
nem figyeli őket,
szikra villan, egyeztetik
a parti helyét:
*hátral, a remízben... és
ne feledd a lét!*

százlábúbánat

Láb, láb, csupa láb
kétszáz zokni
legalább
ezenfelül
kétszáz cipő
irgalmatlan nagy
hajcihő
kikötözöm
bekötözöm
húzom fűzöm
nyomom lököm
cipő
zokni
láb-galiba
- Mért nem lettem inkább csiga?

szomszédoló

*Csipp-csipp, szomszéd,
maga itthon?
Azt hittem, hogy
teled még!
Kelep-kelep,
bizony, itthon,
hívott már a
messzi ég!
Csipp-csipp, no, és
merre üdült,
míg nálunk a
hó esett?
Kelep-kelep,
Afrikában,
hol hó nincs, csak
jó meleg!
Csipp-csipp, ejha
szomszédasszony,
az egy nagyon
lehetett!
Kelep-kelep, ugyan,
csibe,
nem került az semmibe!
Barátokkal
összefogtunk,
szárnyunk alatt
tömött pakkunk,
s ahogy rebbent ősz köténye,
szélfiába kapaszkodva
reppentünk a forró honba.
Ottan vártunk, addig vártunk,
nap sütötte fehér hátunk,
míg egyszer csak
huncut felhő
széllel búgta:
Itt a tavasz!
Elolvadt
a hó és jég,
várva vár a messzi ég!
El is indultunk hamar...
Csipp-csipp, könnyen
beszél maga,
minden télen
így nyaral...
Jövőre biz' én is megyek –
ugráljon más
lent a hóban,
ha akar!*

téli dal

Fut a szél a havon,
nagy a riadalom,
de ne félj!
Bucskáznak az árnyak,
levegőben szállnak:
itt a tél!
Öltsünk fel kabátot,
kesztyűt, sapkát, sálát,
izibe!
Csizmánk fűgén dobban,
hozd a szánkót nyomban,
kiscsibe!
Gyorsan siklik szánunk,
vígán kurjongászunk,
halihó!
Kacagva a szélben,
pihe-ölelésben,
csudajó!

azt kérdezed...?

Azt kérdezed, mi van fából?
Hát az asztal meg a szék,
szekrény, komód (pácolt kék);
főzőkanál, vágódeszka,
parketta, függönyrúd, vállfa,
ajtó és ablakkeret,
s redőny is fából lehet.
Ezenkívül kerti pad,
kerítés és kutya-lak;
fagereblye, hólapát –
ki látott már ennyi fát?
A szobád is tele van
fából készült játékkal:
hintaló és kis golyók,
kincseskalóz-ládikók,
festettség építőköcska,
belőlük lesz fapalota.
Na, nézzük csak mi van még,
állólámpa, sámlia, szék...
Hé, a széket mondtad már!
Látom, nagyon figyelsz rám,
de ötletem elfogyott;
folytasd te, ha még tudod!

Tóth Gazsi, a patikus

Tóth Gazsi, a patikus,
igazi apatípus:
főz, mos, vasal,
tereget,
éhes kölköt megetet;
birkózik és várat véd,
fociban meg szívós hátvéd;
mesét is mond
minden este,
attól nyugszik kölke teste.
Hogyha sűrű eső hullik,
nem jajákol, nem finnyog,
csizmában és rőt köpenyben
máris ott terem a mennyben,
rendet tesz egy perc alatt,
napot ébreszt,
szelet széleszt –
Ugye, Zápor, nincs harag?
Aztán dolga végeztével
Rohan nyomban,
hogymint kölkével
sárt dagasszon,
sárvárat
építsenek, vagy százat!
Ezt művelik (nem tipikus),
a kölkök meg a patikus.
És ha bánat, vaskos bánat
húzza fejét föld felé,
s nem használ a gyógyszer, sem
a titkos receptű zselé,
egyszem kölke hozzábújik,
megsimítva tar fejét –
mosolyrőzsát nyit a lelke,
s bánata pusztul belé.
Boldog, soh'sem apatikus:
Ő Tóth Gazsi, apa tikus.

vasalónóta

Kúszok, mászok,
hasalok,
órákon át
vasalok,
csúszok erre,
csúszok arra,
ingre,
blúzra,
és nadrágra
tapadok.
Simulón siklik
forró testem,
ránctáncomat
gőzzel lejttem –
ám álmomban
néhanapján
hűsre vágyom,
szabadságra,
hogy ne kelljen
minden reggel
ráfeküdnöm
a deszkára!

télifagyialom

Jó lenne, ha hó helyett
fagy hullna, rengeteg!
Akkor aztán
alig várnám,
hogy jöjjön egy irgalmatlan,
bodros-fodros fergeteg,
s amint hullnak a hűs pelyhek,
kidugnám a nyelvemet:
ízlelgetném
kóstolgatnám
egész télen
falatoznám
s bodros-fodrostul
bekapnám
az eget

Életem és a költészet

Zala megyében láttam meg a napvilágot harmincegynéhány évvel ezelőtt. Ott töltöttem gyermek- és ifjú éveimet, ám egy ideje már a fővárosban élek férjemmel és két kislányommal.

Életcélomnak egészen kiskoromtól kezdve a nevelést, tudásom átadását tekintetem, ezért is lettem tanár és dolgozom azóta is a szakmában.

Az irodalommal való kapcsolatomból még iskolás életemből származik, de írással, alkotással csupán az utóbbi időben foglalkozom. Elsősorban verseket írok, a költészetben pedig a gyermekverseknek szentelek kitüntetett figyelmet. Vallom, hogy az emberrel kisgyermekkorban lehet és kell megismertetni és megszerettetni az irodalmat, és hiszem, hogy ez gyermekverseken keresztül a leghatásosabb. Olyan verseken keresztül, melyek nem kimondottan didaktikus jellegűek, azonban irigylendő életszeretetet sugáznak belőlük és leírhatatlanul sokszínű világunkat foglalják szavakba, mondatokba – versbe.

Bízom benne, hogy műveim minél több gyermekhez eljutnak majd és remélem, nem csak nekik szereznek örömet alkotásaim, hanem a felnőtt olvasóközönség is megtalálja bennük (a néha elveszettnek hitt) gyermeki énjét.

Pákozdi Gabriella

<http://www.digikonyv.hu/index.php?ver=konyv&id=1>

www.digikonyv.hu (2006. 09. 14.)

Minden jog a szerzőnek fenntartva!